

LÄNSRÄTTEN I
NORRBOTTENS LÄN

Föredragande: J. Blom

DOM
2010-02-05
Meddelad i
Luleå

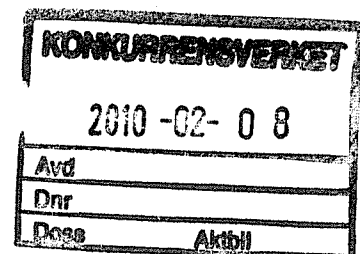
Mål nr
2401-09 E
Rotel 4

SÖKANDE

GLB i Norrbotten AB, 556609-9726
Maskinvägen 21
972 54 Luleå

Ombud:

Advokat Nicklas Björklund och jur. kand David Björne
Kilpatrick Stockton Advokat KB
Box 5421
114 84 Stockholm

MOTPART

Norrbottens läns landsting
Landstingsfastigheter
971 89 Luleå

SAKEN

Överprövning av offentlig upphandling enligt lagen (2007:1091) om offentlig upphandling, LOU

LÄNSRÄTTENS AVGÖRANDE

Länsrätten förordnar att Norrbottens läns landsting, Landstingsfastigheters, upphandling Björkskatans vårdcentral, Energieffektivisering, ska göras om.

Länsrättens interimistiska beslut gäller till dess domen vunnit laga kraft.

Dok.Id 64662

Postadress
Box 849
971 26 Luleå

Besöksadress
Skeppsbrogatan 41

Telefon
0920-29 54 90
E-post: lansratteninorrbotten@dom.se
www.dom.se

Telefax
0920-29 54 98

Expeditionstid
måndag – fredag
09:00-12:00
13:00-16:00

YRKANDEN M.M.

Norrbottens läns landsting, Landstinget, har genomfört en förenklad upphandling enligt LOU såvitt avser Björkskatans vårdcentral, Energieffektivisering. Enligt tilldelningsbesked den 27 november 2009 har EL-COM anlitats som entreprenör för projektet.

GLB i Norrbotten AB (GLB) yrkar i ansökan om överprövning att länsrätten ska förordna att upphandlingen ska göras om eller inte få avslutas innan rättelse skett på så sätt att utvärderingen görs om med bortseende av anbudet från EL-COM och Bravida.

Länsrätten har den 8 december 2009 förordnat att upphandlingen inte får avslutas innan något annat har beslutats.

GLB har till stöd för sin ansökan anfört bland annat följande.

Sidoanbud. Enligt de administrativa föreskrifterna punkt AFB.312 tillåts sidoanbud om de är specificerade och prissatta. Ett flertal anbudsgivare, däribland EL-COM, Bravida och GLB, har lämnat sidoanbud. Dessa sidoanbud har i olika utsträckning innehållit alternativa utföranden jämfört med förfrågningsunderlaget. Sidoanbuden har avvikit från de tekniska specifikationerna i beskrivning och ritningar. EL-COM har lämnat sidoanbud med alternativa armaturer jämfört med förfrågningsunderlaget. Detta har medfört en sänkt anbudssumma jämfört med huvudanbudet med 400 000 kronor. Bravida har lämnat ett sidoanbud med alternativa armaturer samt alternativt utformat undertak jämfört med förfrågningsunderlaget. Detta har medfört en sänkt anbudssumma jämfört med huvudanbudet med 470 000 kronor. GLB har själva lämnat ett sidoanbud med ett alternativt utförande av undertak. Detta har medfört en sänkt anbudssumma jämfört med huvudanbudet med 205 000 kronor. I förfrågningsunderlaget anges

inte vilka krav som gäller för sidoanbud för att de ska kunna antas. Det anges inte vilka minimikrav som alla anbud måste uppfylla och vilka delar av förfrågningsunderlaget som kan frångås i sidoanbud. Anbudsgivarna har inte kunnat förutse i vilken utsträckning de tekniska specifikationerna kunde frångås i sidoanbud. En sådan osäkerhet om villkoren för avgivandet av anbud strider mot principen om öppenhet. Anbudsgivarna har inte haft tillräcklig information för att på ett optimalt sätt kunnat utforma sina anbud. Om GLB hade vetat avsteg från en grundläggande specifikation i förfrågningsunderlaget som typ av armaturer godtogs hade även de erbjudit en alternativ lösning för detta, med sänkt anbudssumma som följd. GLB har därför lidit skada av den bristande förutsebarheten i förfrågningsunderlaget i denna del. Vidare anges inte i förfrågningsunderlaget hur sidoanbuden ska utvärderas. Anbudsgivarna har därför inte kunnat veta om de till exempel kommer att utvärderas jämsides med huvudanbuden eller ge en mindre delpoäng vid utvärderingen av huvudanbuden. Vid den faktiska utvärderingen tycks någon sorts kombination av dessa använts och det framgår inte om det är huvudanbud eller sidoanbud som har antagits. Vid utvärderingen har huvudanbudens anbudssumma minskats med differensen mellan huvudanbudet och sidoanbudet utan hänsyn till hur omfattande avsteg från förfrågningsunderlaget som gjorts. Osäkerheten om utvärderingen har därmed samband med det tidigare nämnda förhållandet att minimikrav för sidoanbuden inte angetts. Även avsaknaden av hur sidoanbuden skulle utvärderas innebär att förfrågningsunderlaget brister i öppenhet och förutsebarhet och har medfört att GLB riskerat att lida skada.

Kriteriet organisation. I de administrativa föreskrifterna punkt AFB.52 anges att två omständigheter kommer att tillmätas betydelse vid anbudsutvärderingen; anbudssumma (80 procent) och anbudsgivarens organisation (20 procent). Av bilagan till tilldelningsbeslutet framgår dock endast hur anbudssumman har utvärderats. Landstinget synes ha avvikit från förfrågningsunderlaget vid utvärderingen. Skulle utvärdering av organisation ha

skett har det i vart fall saknats närmare kriterier för utvärderingen, det vill säga vilka kvaliteter i den erbjudna organisationen som Landstinget efterfrågar och värdesätter i upphandlingen. Anbudsgivarna har inte kunnat utforma sina bud optimalt i den aktuella delen eftersom de inte känt till vad Landstinget efterfrågat. Denna oklarhet strider mot principen om öppenhet. GLB har en väl beprövad organisation och hade troligen fått höga poäng vid utvärderingen, och hade kunnat optimera den, om de känt till vad Landstinget efterfrågade. GLB har därför lidit skada även av dessa brister i upphandlingen.

Ska-krav undertakstyper. I de administrativa föreskrifterna punkt AFB.31 anges krav på anbuds form och innehåll. I anbudet ska bland annat anges begärda uppgifter enligt beskrivning och administrativa föreskrifter. Under rubriken ”tekniska uppgifter i anbud” finns ett ska-krav med innebörden att det i anbudet ska anges fabrikat och typ på offererat undertak. GLB har angett detta i sitt anbud. EL-COM och Bravida har inte angett fabrikat och typ på offererat undertak. Sistnämnda anbud har därmed inte uppfyllt ställda ska-krav och borde ha förkastats. Landstinget har, genom att de godtagit anbuden, brutit mot principerna om likabehandling och öppenhet. GLB har lidit skada härav eftersom deras anbud kom på tredje plats vid anbudsvärderingen efter de två nämnda anbuden.

Ska-krav angivande av kvadratmeterkostnader för tillkommande undertak. I anbudsformuläret som hör till förfrågningsunderlaget ska bland annat kostnad fyllas i per kvadratmeter för tillkommande undertak. GLB har i sitt anbud fyllt i denna position. EL-COM har i sitt anbud vid denna position hänvisat till en bilaga med en uppräkningslista av olika styck- och löpmeterpriser. Detta utgör inte ett kvadratmeterpris. Man kan inte heller av de angivna priserna räkna fram ett kvadratmeterpris. EL-COM:s anbud uppfyller således inte ställt ska-krav att fylla i alla uppgifter som begärts i anbudsformuläret.

Landstinget har bestritt ansökan och anfört bland annat följande.

Upphandlingen avser en generalentreprenad. Entreprenaden, som beskrivs i de administrativa föreskrifterna under punkt AFA.21, består av fyra delar; Luft, El/tele, Styr- och övervakning samt Bygg. Upphandlingen har genomförts som ett förenklat förfarande enligt 15 kap. LOU och förutsättningarna för upphandlingen framgår i övrigt av förfrågningsunderlaget innehållande administrativa föreskrifter och de tekniska beskrivningarna för respektive delområde.

Sidoanbud. Av de administrativa föreskrifterna punkt AFB.312 framgår att sidoanbud får inlämnas. Landstinget har där även angett hur sidoanbud ska vara utformade. Av nämnda föreskrift framgår att sidoanbud ska vara specificerade och prissatta. Bestämmelser om alternativa utföranden vid upphandling under tröskelvärdena finns i 15 kap 15 § LOU. Av nämnda bestämmelse framgår, i de delar som nu är relevanta, att en upphandlande myndighet ska pröva alla de anbud och ansökningar om att få lämna anbud som har kommit in i rätt tid. Detta innebär att en upphandlande myndighet är skyldig att pröva samtliga anbud, det vill säga även anbud som innehåller alternativa utföranden, under förutsättning att de uppfyller ställda krav och har inkommit i tid. Någon formell rätt att förhindra alternativa anbud finns alltså inte vid upphandlingar under tröskelvärdena, utan anbudsgivare har alltid rätt att lämna anbud på en alternativ teknisk lösning. Vid upphandlingar under tröskelvärdena har den upphandlande myndigheten ingen skyldighet att ange minimikrav för sidoanbud. Landstinget har utvärderat samtliga anbud som inkommit i rätt tid och uppfyller ställda krav. I den aktuella upphandlingen gäller de grundläggande krav som angivits i de tekniska beskrivningarna för samtliga anbud. De anbud (såväl huvudanbud som sidoanbud) som har uppfyllt kvalificeringskraven och kraven i den tekniska beskrivningen har utvärderats i enlighet med de utvärderingskrite-

rier som anges i administrativa föreskrifter AFB.52. Landstinget har, genom antagandet av EL-COMs anbud, på inget sätt frångått de krav på utförande som anges i den tekniska beskrivningen. Landstingets utvärdering har således skett enligt LOU och förfrågningsunderlaget uppfyller principen om transparens. Någon skyldighet att särskilt beskriva hur sidoanbud ska utvärderas finns inte. I förfrågningsunderlagets Administrativa föreskrifter AFC.21 Kvalitetsangivelser samt AF AMA 07 framgår tydligt vilka tekniska krav som ställs i entreprenaden.

Kriteriet organisation. Landstinget har underrättat samtliga anbudsgivare om det beslut som fattats att tilldela EL-COM kontraktet. Till tilldelningsbeslutet har bifogats en bilaga över hur utvärderingen av anbudspriser gått till. GLB har varit i kontakt med Landstinget och muntligen fått ytterligare upplysningar om den genomförda utvärderingen, bland annat hur kriteriet organisation har bedömts. GLB har inte begärt att få ta del av några handlingar. Landstinget medger att kriteriet organisation hade kunnat beskrivas ännu tydligare i förfrågningsunderlaget. GLB:s påstående att Landstinget inte har gjort någon utvärdering är direkt felaktigt. I det aktuella fallet rör det sig om en entreprenad som inte kräver en omfattande organisation, vilket kan utläsas av de tekniska beskrivningarna. Landstinget har också genom åren bland annat haft träffar med olika leverantörer och därvid bland annat förklarat kriteriet organisation närmare. Landstinget hävdar att ingen anbudsgivare lidit skada, trots att beskrivningen av kriteriet inte är optimal. Samtliga anbudsgivare har bedömts likvärdiga och därför erhållit lika poäng. Det som skilt anbuderna åt är priser. Den eventuella otydlighet som förelegat i underlaget kan inte medföra att upphandlingen ska göras om eller rättas.

Ska-krav undertakstyper. Landstinget anser att GLB:s påstående att det finns ett ska-krav med innebörden att det ska anges fabrikat och typ på offererat undertak är felaktigt. För det första är det inte möjligt att ställa ett

ska-krav som går ut på att ett visst fabrikat ska anges. Om en hänvisning görs till ett märke/fabrikat måste hänvisningen följas av ordet "eller likvärdigt". En begäran om ett om ett visst fabrikat skulle således strida mot LOU och gemenskapsrättens principer. För det andra har den formulering om krav som GLB syftar på, av misstag, hamnat i den tekniska beskrivningen för El/tele. Meningen, som i och för sig är felformulerad och finns i den tekniska beskrivningen för El/tele saknar helt betydelse för den delen av upphandlingen. Frågan om undertak ska rätteligen inte vara med i denna del som gäller elinstallation utan ska enbart finnas med i byggdelen, vilket den också gör med en korrekt formulering. EL-COM har för övrigt lämnat svar på kravet i byggdelen. Pris på tillkommande undertak har endast begärts in som en information. Lämnade priser på undertak har inte ingått i utvärderingen av anbud.

Ska-krav angivande av kvadratmeterkostnader för tillkommande undertak. Även GLB:s påstående att EL-COM inte har lämnat kvadratmeterpris för tillkommande undertak är felaktigt. EL-COM har i anbudsformuläret hänvisat till en bilaga som bifogats anbudet. Eftersom EL-COM har lämnat priser för tillkommande undertak i sitt anbud har bolaget uppfyllt ska-kravet. EL-COM har lämnat det ekonomiskt mest fördelaktiga anbudet enligt förutsättningarna i förfrågningsunderlaget.

GLB har genmält bland annat följande.

Sidoanbud. Problemet är inte att sidoanbud i och för sig tillåts och utvärderats utan att det inte framgår vilka tekniska krav som kan frångås vid ett alternativt utförande. Det går utifrån utvärderingen inte heller att förutsäga vilket tekniskt utförande som kommer att vara det som gäller enligt kommande kontrakt. Landstinget har förbehållit sig rätten att ändra tekniskt utförande under entreprenadtiden. Om Landstinget skulle nyttja denna rättighet och föreskriva en återgång till det utförande som projekterats i de

tekniska beskrivningarna, skulle den vinnande anbudsgivaren enligt förfrågningsunderlaget vara berättigad till tillkommande ersättning. Det faktum att Landstinget underlåtit att ange vilka minimikrav som inte får frångås vid ett alternativt utförande leder till en situation där anbudsgivare å ena sidan tjänar på att avvika så mycket som möjligt från de mest elementära (och prisdrivande) föreskrifterna i de tekniska beskrivningarna, eftersom anbudet då kommer att bli mer attraktivt vid utvärderingen. Anbudsgivaren kan å andra sidan vara tämligen säker på att Landstinget inte kommer att vilja få de mest priseffektiva lösningarna utförda och anbudsgivaren kommer därför att få utföra – och få ersättning för – de mera prisdrivande tekniska lösningarna, antingen redan vid kontraktstecknandet eller under entreprenadtiden. Detta är inte förenligt med LOU:s krav på likabehandling och transparens. Av de åberopade föreskrifterna framgår endast hur prövning av likvärdighet ska ske för de fall förfrågningsunderlaget genom uttrycket ”eller likvärdigt” lämnar utrymme för att inom ramen för huvudanbudet lämna anbud med alternativt utförande. Detta är således inte samma sak som att lämna ett sidoanbud, vilket per definition är ett anbud som avviker från de föreskrifter som anges i förfrågningsunderlaget. GLB kan således inte dela Landstingets uppfattning att det av punkt AFC.21 i de administrativa föreskrifterna och AMA AF 07 tydligt framgår vilka tekniska krav som ställs i entreprenaden avseende sidoanbud.

Kriteriet organisation. Det är grundläggande inom offentlig upphandling att all relevant information ska framgå av förfrågningsunderlaget. Det är uppenbart att en upphandlande myndighet inte kan underlåta att beskriva en så central del i upphandlingsföreskrifterna som utvärderingskriterierna med hänvisning till att potentiella leverantörer ändå vet hur utvärderingen kommer att gå till. Ett sådant förfarande öppnar för godtycke och särbehandling och strider klart mot principen om transparens. Dessutom kan innebörden och utvärderingen av kriteriet organisation variera från upphandling till upphandling av olika skäl. Landstingets påståenden i denna

del kan således inte förringa bristen på information om kriteriet organisation. Av det utvärderingsprotokoll som Landstinget nu presenterat framgår att anbudet har poängsatts enligt en skala med nivåerna 1, 3 och 5 poäng. Denna poängskala eller vilka poängkriterier som tillämpats vid utvärderingen av kriteriet organisation har dock inte framgått av förfrågningsunderlaget (punkt AFB.52 i de Administrativa föreskrifterna saknar till exempel denna information). Anbudsgivarna har därför inte kunnat förutse vad Landstinget kräver beträffande organisation för att full poäng ska uppnås, vilket GLB hävdar att de kunnat uppnå om de vetat kriterierna härför.

Ska-krav undertakstyper. Det är inte, som Landstinget gör gällande, fråga om en hänvisning till ett visst fabrikat från den upphandlande myndighets sida. Ska-kravet innebär endast att anbudsgivaren ska ange det fabrikat denne avser att använda. Landstingets invändning om att ett sådant ska-krav inte är möjligt att ställa saknar således grund. Eftersom ska-kravet angetts i förfrågningsunderlaget måste det också gälla. Det kan inte vara förenligt med principerna om transparens och likabehandling om den upphandlande myndigheten i efterhand ensidigt bestämmer att vissa ska-krav inte tillämpas eftersom de kommit med av misstag. Någon uppenbar fel-skrivning är det inte fråga om i förevarande fall. Mot bakgrund av avsaknaden av en renodlad byggbeskrivning finns inget mer logiskt ställe att föra in nu aktuellt ska-krav. De kan därför inte vitsorda Landstingets påstående att den korrekta formuleringen skulle finnas i en byggdel separat från El/tele-beskrivningen. Att priset för tillkommande undertak inte har utvärderats medför inte att kravet inte behöver uppfyllas. Uppenbarligen har det varit av vikt för Landstinget att få den begärda informationen eftersom ska-kravet har ställts. Det kan dessutom konstateras att undertakspriset finns upptaget som en position i utvärderingsprotokollet. - Det är vidare fråga om två olika krav, ett materiellt krav avseende kvaliteteten på undertaket och ett formellt krav avseende skyldigheten att upplysa om vilket undertak som kommer att användas. EL-COM har inte nämnt undertakstyp någon-

stans i sitt anbud och har således inte svarat på ska-kravet ens en gång, vilket Landstinget synes hävda.

SKÄLEN FÖR AVGÖRANDET

Av 1 kap. 2 § 2 st LOU framgår att endast 15 och 16 kap. tillämpas i fråga om upphandlingar av aktuellt slag.

Enligt 15 kap. 2 § LOU ska vid offentlig upphandling enligt detta kapitel även 1 kap., 2 kap., 5 kap., 11 kap. 6 §, 13 kap. och 16 kap. tillämpas.

I 1 kap. 9 § LOU anges principerna för offentlig upphandling. Upphandlande myndigheter ska behandla leverantörer på ett likvärdigt och icke-diskriminerande sätt samt genomföra upphandlingar på ett öppet sätt. Vid upphandlingar ska vidare principerna om ömsesidigt erkännande och proportionalitet iakttas.

I 6 kap. 9 § LOU anges att om en upphandlande myndighet ska anta det ekonomiskt mest fördelaktiga anbudet, får den tillåta anbudsgivare att lämna anbud med alternativa utföranden. En upphandlande myndighet ska i annonsen om upphandlingen ange om den godkänner anbud med alternativa utföranden. Om detta inte anges, är anbud med alternativa utföranden tillåtna. En upphandlande myndighet som tillåter anbud med alternativa utföranden ska i förfrågningsunderlaget ange vilka minimikrav som gäller för sådana anbud och de särskilda villkor som gäller för de ska presenteras. Endast sådana anbud som uppfyller minimikraven får beaktas vid upphandlingen.

Av 15 kap. 15 § 1 st LOU framgår bland annat att en upphandlande myndighet ska pröva alla de anbud som kommit in i rätt tid, om inte anbudsgivaren ska uteslutas.

Enligt 15 kap. 16 § LOU ska en upphandlande myndighet anta antingen 1. det anbud som är det ekonomiskt mest fördelaktiga för den upphandlande myndigheten, eller 2. det anbud som har lägst pris. Bedömningen av vilket anbud som är det ekonomiskt mest fördelaktiga ska göras enligt 12 kap. 1 § andra stycket. Den upphandlande myndigheten ska antingen ange hur de olika kriterierna som avses i 12 kap. 1 § andra stycket viktas vid bedömningen av vilket anbud som är det ekonomiskt mest fördelaktiga eller ange kriterierna i fallande prioritetsordning. Kriterieviktningen får anges som intervall med en lämplig största tillåtna spridning. Kriterieviktningen eller prioritetsordningen ska anges i annonsen om upphandling, i ansökningsinbjudan eller i förfrågningsunderlaget.

Enligt 12 kap. 1 § 2 st LOU ska en upphandlande myndighet, vid bedömningen av vilket anbud som är det ekonomiskt mest fördelaktiga, ta hänsyn till olika kriterier som är kopplade till föremålet för kontraktet, såsom pris, leverans- eller genomförandetid, miljöegenskaper, driftkostnader, kostnadseffektivitet, kvalitet, estetiska, funktionella och tekniska egenskaper, service och tekniskt stöd.

Enligt 16 kap. 1 § 1 st LOU får en leverantör som anser sig ha lidit eller kan komma att lida skada enligt 2 § i en framställning till allmän förvaltningsdomstol ansöka om åtgärder enligt nämnda paragraf. Enligt tredje stycket får en ansökan inte prövas efter den tidpunkt då det finns ett kontrakt. Den får dock prövas till dess att tio dagar gått från det att 1. den upphandlande myndigheten lämnat underrättelse enligt 9 kap. 9 § till anbudsökanden eller anbudsgivarna, eller 2. rätten, om den har fattat ett interimistiskt beslut, upphävt det beslutet.

Av 16 kap. 2 § LOU framgår att rätten ska besluta att upphandlingen ska göras om eller att den får avslutas först sedan rättelse gjorts om den upphandlande myndigheten har brutit mot de grundläggande principerna i 1 kap. 9 § LOU eller någon annan bestämmelse i denna lag och detta har medfört att leverantören lidit eller kan komma att lida skada.

Frågan om vilka krav som kan ställas på ett förfrågningsunderlag har varit föremål för Regeringsrättens prövning i RÅ 2002 ref. 50. Regeringsrätten uttalade därvid bland annat följande. I det uppställda kravet på affärsmässighet får anses ligga att ett förfrågningsunderlag ska vara så klart och tydligt utformat att en leverantör på grundval av detta kan avgöra vad den upphandlande enheten tillmäter betydelse vid upphandlingen och att en utvärderingsmodell ska vara så utformad att den är ägnad att leda till ett rättvisande resultat, det vill säga att det anbud som är ekonomiskt mest fördelaktigt antas. Detta följer också av gemenskapsrättens krav på likabehandling, förutsebarhet och transparens.

Utredningen i målet

I de administrativa föreskrifterna har under punkt AFB.22 förteckning över förfrågningsunderlaget angetts följande.

Förteckningen är upprättad i den ordning som anges i AB 04 kap. 1 § 3 samt att ändringar i AB 04 är upptagna i de administrativa föreskrifterna. I förfrågningsunderlaget ingår vidare.

- AB 04 (vilken ej bifogats)
- Administrativa föreskrifter
- Beskrivningar
 1. Beskrivning El/Tele
 2. Beskrivning Luft
 3. Beskrivning Styr- och övervakning
- Ritningar
 1. Ritningsförteckning El
 2. Ritningsförteckning Luft
 3. Ritningsförteckning Bygg
- Övriga handlingar

1. Formulär till anbud

Vidare, såvitt här är av intresse, anges följande punkter i de administrativa föreskrifterna.

AFA.21 Översiktlig information om objektet

Kortfattad beskrivning för entreprenadarbetet

Entreprenaden omfattar utbyte av belysningsarmaturer med tillhörande installationer inom källarplan samt alla huvudkorridorer i samtliga plan. Vissa angränsande utrymmen och korridorer ska också förses med belysning.

Takrännor ska förses med nya värmekablar med tillhörande installation. I entreprenaden ingår även att demontera och montera nya undertak i huvudkorridorer samt att utföra kompletterande åtgärder för ventilation i samband med de nya el- och byggnadstekniska installationerna.

AFB.31 Anbuds form och innehåll

Anbudet ska avges skriftligt och vara på svenska.

Eventuella reservationer och egna förutsättningar ska vara prissatta.

I anbudet ska anges:

Anbudsgivarens organisationsnummer (i förekommande fall personnummer), företagsform och företags hemvist.

Entreprenörens organisation för entreprenaden.

Beskrivning över entreprenörens miljö och kvalitetsarbete (tidigare redovisat kan åberopas). Kvalitetsansvarig och miljöansvarig anges i anbudsformulär.

Timkostnad för olika yrkeskategorier inkluderade resor, traktamenten, arbetsledning, tjänstemannatid, alla omkostnader, räntor, avgifter och entreprenörsarvoden.

Begärda uppgifter enligt beskrivning och administrativa föreskrifter.

Ej fullständiga anbud kan komma att förkastas.

AFB.311 Huvudanbud

Med huvudanbud avses anbud helt enligt förfrågningsunderlaget.

AFB.312 Sidoanbud

Sidoanbud får inlämnas men ska vara specificerade och prissatta. Se även AFC.21

AFB.52 Värderingsgrunder vid prövning av anbud

Vid anbudsprövning kommer följande omständigheter tillmätas betydelse:

Anbudssumma (80 procent)

Anbudsgivarens organisation (20 procent)

AFC.1 Omfattning

Entreprenadens huvuddel är byte av armaturer och tillhörande installationer inom vårdcentralens huvudkorridorer och vissa angränsande korridorer och utrymmen, samt källarvåning och fläktrum.

Förutom detta ingår:

Ny värmekabelanläggning på yttertak

Nya elcentraler för belysning och elvärme i berörda utrymmen

Nya undertak i huvudkorridorer

Kompletterande installationer för ventilation

Rivnings- och demonteringsarbeten

Omfattningen framgår i detalj av handlingar angivna under AFB.22

AFC.21 Kvalitetsangivelser

Med tillägg till AF AMA 07 gäller att vid prövning av likvärdighet har beställaren tolkningsföreträde.

Länsrättens bedömning

Det är i mål enligt LOU inte länsrättens uppgift att göra en ny utvärdering. Prövningen enligt LOU utgör i stället en kontroll av om det mot bakgrund av de omständigheter som sökanden har åberopat i målet kan anses visat att det föreligger sådana brister i upphandlingsförfarandet att ingripande enligt LOU måste ske.

GLB har inledningsvis gjort gällande att det i förfrågningsunderlaget inte angetts vilka minimikrav som alla anbud – även sidoanbud - måste uppfyl-

la, att det inte angetts hur utvärderingen av sidoanbuden ska gå till samt även att de tekniska specifikationerna har frångåtts i antagna sidoanbud.

Landstinget har anfört att för samtliga anbud gäller de grundläggande krav som angivits i de tekniska beskrivningarna och att samtliga anbud (såväl huvudanbud som sidoanbud) som har uppfyllt kvalificeringskraven och kraven i de tekniska beskrivningarna har utvärderats enligt angivna utvärderingskriterier (AFB.52.)

Det är ostridigt att det i förevarande fall är fråga om en upphandling under tröskelvärdena. Landstinget har valt att använda sig av utvärderingsgrunden det ekonomiskt mest fördelaktiga anbudet och även – trots att det är fråga om en upphandling under tröskelvärdena – valt att ange viktning för kriterierna anbudssumma (80 procent) och organisation (20 procent).

Vid en upphandling under tröskelvärdena gäller inte bestämmelserna i 6 kap. 9 § LOU. Istället är den upphandlande myndigheten, enligt 15 kap. 15 § LOU, skyldig att pröva samtliga anbud, dvs. även anbud som innehåller alternativa utföranden, under förutsättning att de uppfyller de ställda kraven och har inkommit i rätt tid (jfr Kristian Pedersen Upphandlingens grunder, 2008, s. 87). En sådan prövning måste ske i enlighet med de utvärderingskriterier som angetts i förfrågningsunderlaget (jfr Kammarrätten i Jönköping dom den 2 juli 2009 i mål 1247-09).

Länsrätten kan mot bakgrund av det anförda inte finna att Landstinget har varit skyldig att ange några särskilda minimikrav såvitt avser sidoanbuden. Landstinget har vidare bestritt GLB:s allmänt framförda påstående att antagna sidoanbud skulle ha avvikit från de tekniska beskrivningarna. Länsrätten kan mot bakgrund härav inte finna att GLB förmått visa att påstådda avvikelser förekommit. Inte heller har GLB förmått visa att utvärderingen av sidoanbuden avvikit från vad som angetts i förfrågningsunderlaget. An-

ledning till ingripande enligt LOU föreligger därför inte på nu anförda grunder.

GLB har även gjort gällande att det för utvärderingskriteriet organisation saknats information i förfrågningsunderlaget om vilken poängskala som skulle tillämpas och vad som krävts för full poäng. Detta har i princip vitsordats av Landstinget, låt vara att det angetts att kriteriet organisation ska ha varit "allmänt känt" hos anbudsgivarna. Landstinget har därutöver bestritt att GLB lidit skada på grund av förfarandet.

Först i den "Utvärdering projektorganisation", som Landstinget ingett till länsrätten, framgår något närmare om de utvärderingskriterier och den poängsättning som tillämpats såvitt avser kriteriet organisation. Det är ostridigt att dessa uppgifter inte framgått av förfrågningsunderlaget, vilket innebär ett brott mot transparensprincipen. Det framgår dock av den genomförda utvärderingen att även om GLB skulle ha erhållit 5 poäng i kriteriet organisation, vilket utgjort högsta möjliga poäng, så skulle det inte ha förändrat den inbördes ordningen mellan EL-COM, Bravida och GLB. Just den angivna bristen har därför inte medfört att GLB lidit någon skada och föranleder därför inte ingripande enligt LOU.

GLB har vidare hävdats att det förelegat ett ska-krav avseende fabrikat och typ av offererat undertak, vilket EL-COM och Bravida inte uppfyllt. Enligt GLB har Landstinget därför brutit mot principerna om likabehandling men även mot principen om öppenhet (transparens). Landstinget har hävdats att den formulering som avses hamnat i den tekniska beskrivningen för El/tele "av misstag" och att i vart fall EL-COM lämnat svar på kravet i byggdelen.

Som ovan framgått, har det i AFB.22. angivits att bland annat dokumentet Beskrivning El/tele utgör del av förfrågningsunderlaget. I Beskrivning El/tele sid 7. anges bland annat under rubriken "Tekniska uppgifter i an-

bud” att ”Med anbud ska fabrikat och typ på följande levereras: Offererat undertak”. Dessförinnan framgår – förutom vad som angetts redan i AFA.21 - på sid. 4, under rubriken ”Omfattning” att det ”I entreprenaden ingår att demontera samt montera nya undertak. Omfattning enligt ritningar”.

Det sagda medför enligt länsrättens mening att det för en anbudsgivare inte kan ha stått klart att formuleringen, som är utformad som ett ska-krav, hamnat i den aktuella beskrivningen ”av misstag”, som Landstinget hävdar. Enligt länsrättens mening har formuleringen medfört att förfrågningsunderlaget framstått som oklart för anbudsgivarna, bland annat för GLB. Den oklarhet som ostridigt föreligger gör att förfrågningsunderlaget strider mot principen om transparens och förutsebarhet och mot 1 kap. 9 § LOU. GLB har i vart fall riskerat att lida skada på grund av förfarandet. Redan på denna grund finns därför anledning till ingripande enligt LOU. Den konstaterade bristen är, då den bland annat inneburit att förfrågningsunderlaget blivit oklart, hänförlig till det konkurrensuppsökande skedet och upphandlingen bör därför göras om. Vid denna bedömning finner länsrätten inte skäl att pröva GLB:s övriga invändningar i målet.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga (DV 3109/1 C)

Victoria Bäckström

HUR MAN ÖVERKLAGAR - PRÖVNINGSTILLSTÅND

Den som vill överklaga länsrättens beslut skall skriva till Kammarrätten i Sundsvall.

Skrivelsen skall dock skickas eller lämnas till länsrätten.

Överklagandet skall ha kommit in till länsrätten inom tre veckor från den dag då klaganden fick del av beslutet. Tiden för överklagandet för offentligpart räknas emellertid från den dag beslutet meddelades.

Om sista dagen för överklagandet infaller på lördag, söndag eller helgdag, midsommarafton, julafton eller nyårsafton räcker det att skrivelsen kommer in nästa vardag.

För att ett överklagande skall kunna tas upp i kammarrätten fordras att prövningstillstånd meddelas. Kammarrätten lämnar prövningstillstånd om det är av vikt för ledning av rättstillämpningen att överklagandet prövas, anledning förekommer till ändring i det slut var till länsrätten kommit eller det annars finns synnerliga skäl att pröva överklagandet.

Om prövningstillstånd inte meddelas står länsrättens beslut fast. Det är därför viktigt att det klart och tydligt framgår av överklagandet till kammarrätten varför man anser att prövningstillstånd bör meddelas.

Skrivelsen med överklagande skall innehålla

1. den klagandes namn, personnummer, yrke, postadress och telefonnummer. Dessutom skall adress och telefonnummer till arbetsplatsen och eventuell annan plats där klaganden kan nås för delgivning lämnas om dessa uppgifter inte tidigare uppgetts i målet. Om någon person- eller adressuppgift ändras är det viktigt att anmälan snarast görs till kammarrätten,
2. det beslut som överklagas med uppgift om länsrättens namn, målnummer samt dagen för beslutet,
3. de skäl som klaganden anger till stöd för begäran om prövningstillstånd,
4. den ändring av länsrättens beslut som klaganden vill få till stånd,
5. de bevis som klaganden vill åberopa och vad han/hon vill styrka med varje särskilt bevis.

Skrivelsen skall vara undertecknad av klaganden eller hans ombud. Adressen till länsrätten framgår av beslutet. Om klaganden anlitar ombud skall denne sända in fullmakt i original samt uppge sitt namn, adress och telefonnummer.